

Дітям про Конвенцію ООН про права інвалідів

ВГСПО «НАЦІОНАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ІНВАЛІДІВ УКРАЇНИ»

Дане видання підготовлено
ВГСПО «Національна Асамблея інвалідів України»
за підтримки Представництва ООН в Україні та
Відділу преси, освіти та культури Посольства США
в Україні

*Упорядники висловлюють подяку всім особам
і організаціям, матеріали котрих було використано
у процесі підготовки даного видання, зокрема:*

Дитячому Фонду ООН (UNICEF)
The Victor Pineda Foundation
Художникам Ігорю Поліщуку,
Бутиній Ірині

*Особлива подяка дітям, які брали участь в
підготовці данного видання висловлюючи свої
коментарі та зауваження*

Це видання підготовлено для Тебе.

*Сподіваємось, що знання, які ТИ
отримаєш допоможуть Тобі у
прийнятті самостійних рішень у
різних життєвих ситуаціях.*

***Ти маєш знати свої права
і користуватись ними.***

Зміст

Як і чому створювалась Конвенція	3
Про Конвенцію	5
Які твої права?	7

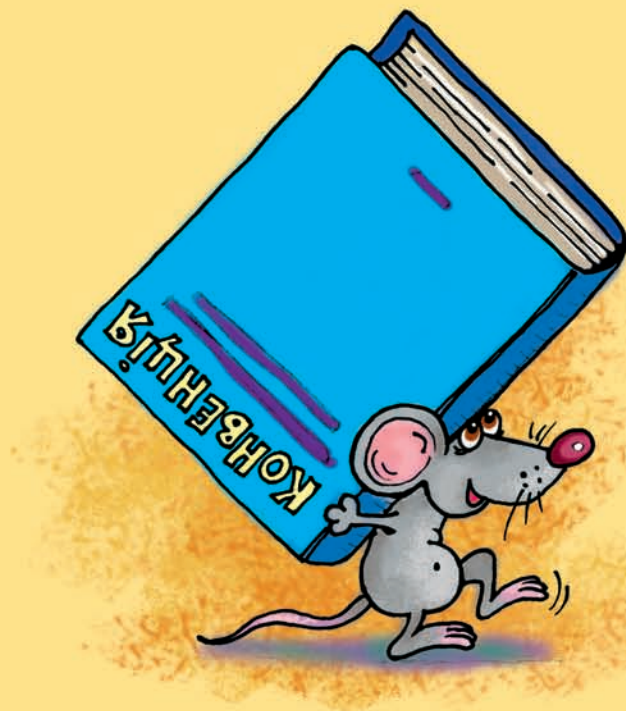

Як і чому створювалась Конвенція ООН про права інвалідів

Не дивлячись на те, що всі люди з інвалідністю різні – розмовляють на різних мовах, живуть в різних країнах, сповідують різні релігії, мають різний колір шкіри, різні культури, всі вони мають однакові проблеми в своєму повсякденному житті.

Тому, спостерігаючи за позитивними та негативними змінами, які відбуваються в кожній країні по відношенню до людей з інвалідністю, представники з різних країн світу почали працювати над створенням єдиного міжнародного документу, який би захищав та гарантував права людей з інвалідністю.

Після напруженої роботи, консультацій та обговорень був створений такий документ – Конвенція про права інвалідів, який гарантує повагу до прав людей з інвалідністю.

Тобі необхідно знати:

13 грудня 2006 року Генеральна Асамблея ООН прийняла Конвенцію ООН про права інвалідів.

Конвенція — угода між країнам з якого-небудь спеціального питання. Являється юридично обов'язковою для всіх держав, які її ратифікували. Коли держава підписує або ратифікує Конвенцію, вона дає законну обіцянку громадянам своєї країни дотримуватись певних правил і спрямовувати дії уряду на виконання даної Конвенції.

Організація Об'єднаних Націй (ООН) — міжнародна організація. Офіційно існує з 24 жовтня 1945 року. Сьогодні ООН об'єднує 192 країни.

Ратифікація — процес затвердження верховним органом державної влади міжнародного документу, підписаного уповноваженими на це особами. Єдиним органом законодавчої влади в Україні є Парламент — Верховна Рада України.

Що таке права?

«Права» — це те, чим наділена кожна людина, внаслідок того, що вона — ЛЮДИНА.

Всі люди мають рівні права, включаючи людей з інвалідністю. Усі права однаково важливі. Права потрібні людині для того, щоб захищати і зберігати людську суть кожного, щоб забезпечити кожній людині гідне життя.

Права дитини — це права людини, яка не досягла 18 років.

Держава може бути більш чи менш демократичною, але змінити права вона не може. Вони — Твої.

ПРО КОНВЕНЦІЮ

Конвенція ООН про права інвалідів перераховує права дітей і дорослих з інвалідністю та встановлює правила їх практичного застосування.

Конвенція про права інвалідів — це угода, яка допомагає зрозуміти, що до дітей і дорослих з інвалідністю потрібно ставитись спра-ведливо, що вони можуть на рівні з іншими брати участь в усіх аспектах життя суспільства.

Права, які описані в даній Конвенції, не є новими. Це права людини, які належать всім дітям і дорослим без винятку. Конвенція допомагає переконати людей в тому, що закони в їхній країні повністю захищають права людей з інвалідністю, включаючи дітей.

Ця Конвенція показує твоєму уряду та сім'ї, як допомогти реалізувати Твої права. Всі ці права є важливими, їх потрібно завжди поважати.

Тобі необхідно знати:

Іноді нам потрібно думати про свої права, щоб мати рівні можливості для досягнення своїх цілей. Коли Ти ростеш, у тебе з'являється більше відповідальності за свій вибір та більше можливостей застосовувати свої права.

Права, гарантовані Конвенцією про права інвалідів — такі ж самі людські права, які гарантовані Всесвітньою Декларацією прав людини та Конвенцією про права дитини. Ці права мають на меті запевнити, що діти повинні мати все необхідне для того, щоб рости, розвиватись і навчатись в безпеці та доброму здоров'ї, а також повністю реалізувати свій потенціал, як повноправні члени суспільства.

Коли люди поважають права один одного, це допомагає створити більш справедливий і мирний світ.

- **Декларація** — офіційна назва документу, що проголошує певні принципи та положення.
- **Демократія** — форма управління (політичний лад), при якому верховна влада належить народу.
- **Участь** — процес, на основі якого люди відіграють активну і важливу роль в прийнятті рішень, які впливають на їхнє життя.
- **Всесвітня декларація прав людини** — була прийнята і проголошена Генеральною Асамблеєю ООН у 1948 році.
Конвенція про права дитини — прийнята Генеральною Асамблеєю ООН. 27 вересня 1991 року Україна ратифікувала Конвенцію про права дитини і вона є частиною законодавства нашої країни.
- **Резолюція** — текст, прийнятий дорадчим органом, міжнародною організацією (наприклад, Генеральною Асамблеєю ООН)
- **ЮНІСЕФ** — Дитячий Фонд Організації Об'єднаних Націй

● **Що таке інвалідність?**

Міра втрати здоров'я та обмеження життєдіяльності, які позбавляють конкретну особу можливості здійснювати повсякденну діяльність та вести звичайний спосіб життя.

● **Що таке обмеження життєдіяльності?**

Це повна або часткова втрата людиною через захворювання, травми або вроджені вади, можливостей самообслуговування, самостійного пересування, спілкування, орієнтації у просторі, контролювання своєї поведінки.

Які твої права?

СТАТТЯ 1

Люди з інвалідністю мають рівні права і свободи, гарантовані всім людям на землі. Якщо людина має порушення фізичного або розумового розвитку (наприклад: порушення зору, слуху, розумової здатності, пересування), вона може зіткнутись з перешкодами, яких не мають інші. Рівні права людей з інвалідністю треба поважати і ставитися до них з повагою та гідністю.

СТАТТЯ 2

Значення кількох слів, які використовуються в Конвенції:
“**Спілкування**” — це спосіб взаємодії/ зв'язку з оточуючими. Спілкуватись можна не тільки через звичайну мову, але також і за допомогою абетки Брайля, жестової мови, великого шрифту, мультимедійних засобів, друкованих матеріалів тощо.

“**Мова**” - може бути усною, письмовою, мовою жестів або іншого виду.

“**Дискримінація за ознакою інвалідності**” — проявляється у несправедливому ставленні одних людей до інших через їх фізичні чи розумові вади.

“**Розумне пристосування**” означає внесення необхідних та виправданих змін в оточення, з метою забезпечення реалізації чи користування людьми з інвалідністю на рівні з іншими всіма правами людини.

“**Універсальний дизайн**” означає дизайн предметів, оточення, програм, послуг, речей, створений для максимально можливого використання всіма людьми.

Тобі необхідно знати:

Шрифт Брайля — рельєфно-крапковий шрифт, який використовують незрячі люди для читання за допомогою пальців рук.

Жестова мова — це мова спілкування людей з порушенням слуху за допомогою жестів рук, міміки обличчя.

Які твої права?

СТАТТЯ 3

Ти маєш право на:

- повагу до властивої людині гідності та самостійності;
- недискримінацію;
- участь у всіх сферах суспільного життя;
- повагу до особливостей пов'язаних з інвалідністю;
- рівні можливості для досягнення своїх мрій;
- доступність, можливість безперешкодно відвідувати громадські місця без ризику отримати відмову;
- рівність можливостей, не залежно від того, хлопчик Ти чи дівчинка;
- повагу до Твоїх вмінь та збереження Твоєї індивідуальності.

СТАТТЯ 4

Держава, яка підписує та ратифікує Конвенцію бере на себе зобов'язання:

- вносити зміни або скасовувати закони, які - дискримінують людей з інвалідністю;
- сприяти розробці нових технологій, товарів, послуг, обладнання та об'єктів універсального дизайну;
- надавати людям з інвалідністю доступ до інформації про допоміжні пристрої та засоби що відновлюють оптимальний рівень їх життєдіяльності;
- люди з інвалідністю, включаючи дітей повинні брати участь у процесі прийняття рішень, які безпосередньо впливають на їх життя.

Які твої права?

СТАТТІ 5 і 6

Всі люди рівні перед законом і всі мають право на рівний захист. Це особливо стосується жінок та дівчаток з інвалідністю.

СТАТТЯ 7

Держава повинна забезпечити повну реалізацію прав кожній дитині з інвалідністю на рівні з іншими дітьми. У всіх діях стосовно дітей з інвалідністю першочергова увага приділяється найкращим інтересам дитини.

СТАТТЯ 8

Держава зобов'язується:

- підвищувати обізнаність суспільства щодо толерантного ставлення до громадян з інвалідністю;
- заохочувати позитивне сприйняття людей з інвалідністю та більш глибоке розуміння їх суспільством.

Які твої права?

СТАТТЯ 9

Доступність.

Держава повинна забезпечити Тобі право вести незалежний спосіб життя та брати участь в усіх аспектах життя без страху, що Тобі можуть перешкодити ходити до школи або працювати, досягати своїх мрій.

СТАТТЯ 10

Ти маєш право на життя, це твій дар і ніхто, за законом, не може його в тебе відібрати.

СТАТТЯ 11

Ти маєш право на захист і безпеку під час війни або надзвичайної ситуації, стихійного лиха чи природних катаклізмів.

Які твої права?

СТАТТЯ 12

З інвалідністю чи без неї, Ти рівний в усіх правових аспектах життя. Ти маєш право на правовий захист на рівні з іншими людьми.

СТАТТІ 13 і 14

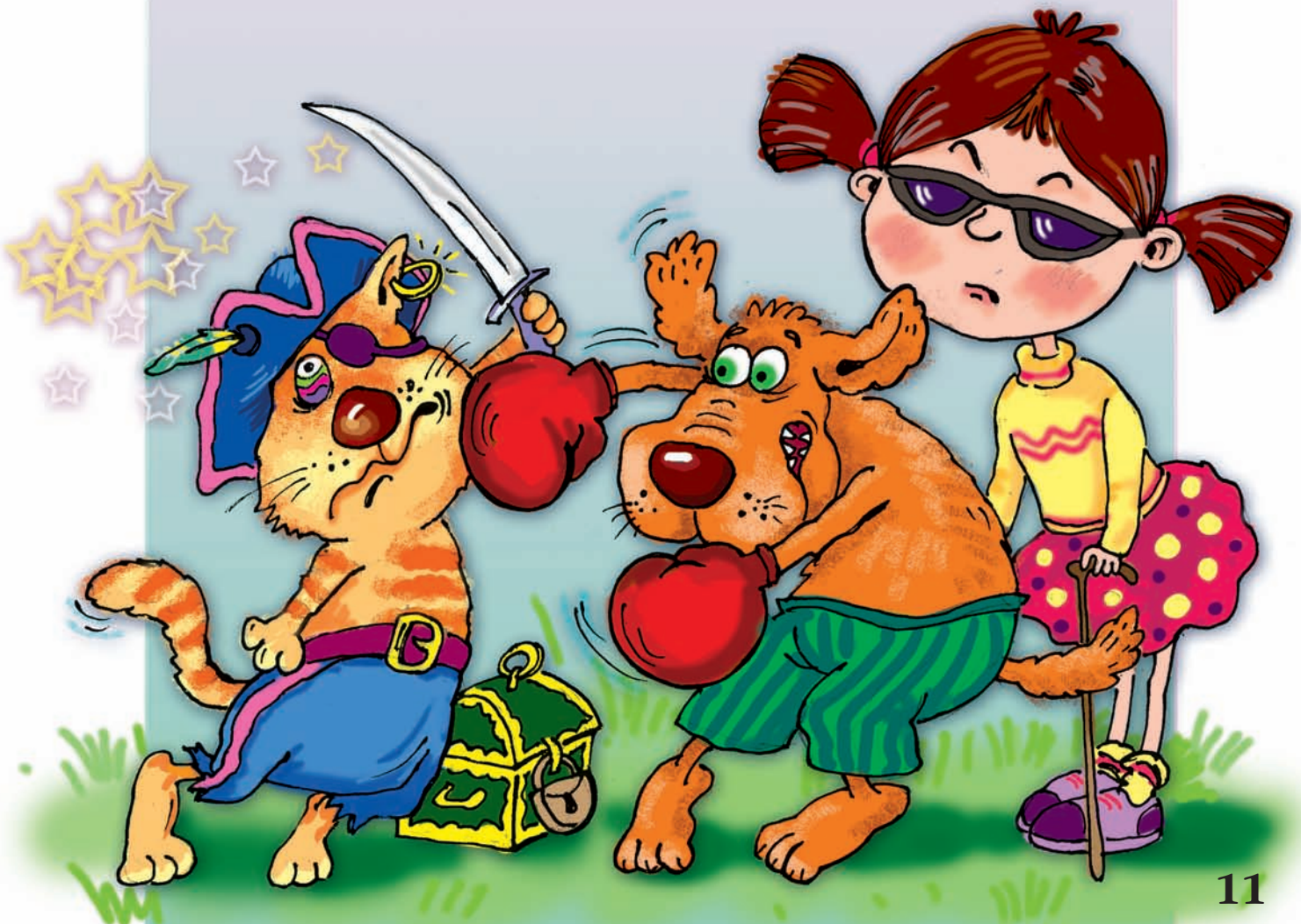
Ти маєш право доступу до правосуддя, право на свободу й особисту недоторканість.

СТАТТЯ 15

Ти маєш право захисту від тортур та жорстокого поводження.

СТАТТЯ 16

Ти маєш право на захист від насильства, жорстокого поводження та неналежного ставлення.

Які твої права?

СТАТТЯ 17

Ти маєш право на повагу до твоїх фізичних та розумових можливостей на рівні з іншими.

СТАТТЯ 18

Люди з інвалідністю нарівні з іншими мають право на ім'я, громадянство, а також право знати своїх батьків і право на їх турботу. У Тебе є право жити, де забажаєш, у будь-якій країні.

СТАТТЯ 19

Ти маєш право обирати, де і з ким жити.

СТАТТЯ 20

Ти маєш право подорожувати і бути незалежним. Якщо Тобі в цьому потрібна допомога, Ти її повинен отримати.

Які твої права?

СТАТТЯ 21

Якщо Ти відчуваєш необхідність використовувати жестову мову, шрифт Брайля або інші засоби висловлення своїх думок, без проблем! Ти маєш право на самовираження та висловлення своїх думок у будь-який спосіб. У тебе є рівні права на інформацію.

СТАТТЯ 22

Люди з інвалідністю мають право на приватність, конфіденційність та недоторканість приватного життя.

СТАТТЯ 23

Ти маєш право жити зі своєю сім'єю, а Твій уряд повинен допомагати твоїй сім'ї піклуватися про тебе. Якщо Ти не можеш жити зі своєю рідною сім'єю, уряд повинен допомогти Тобі облаштуватися в іншій сім'ї, або створити сімейні умови для Твого проживання в громаді. Але в усіх випадках першочергове значення мають найкращі інтереси дитини, Твої найкращі інтереси. Коли Ти виростеш, у Тебе буде право одружитися і створити сім'ю.

Які твої права?

СТАТТЯ 24

Ти маєш право ходити до школи і не бути виключеним з освітнього закладу через інвалідність. Твій уряд повинен надати Тобі необхідну допомогу, щоб Ти міг скористатись цим правом. Наприклад, він має запропонувати Тобі відповідні умови спілкування, «розумне пристосування» та переконатися в тому, що вчителі достатньо підготовлені і можуть надати Тобі необхідну та кваліфіковану допомогу.

Тобі необхідно знати:

Школа, де є аудіо-книги, перекладачі жестової мови, пандуси та інші пристосування — це школа зі справедливими умовами та ставленням до дітей з інвалідністю, вона забезпечує їм рівні можливості та доступ до навчання. Всі ми повинні ходити до школи. Конвенція допомагає реалізувати це право дітям з інвалідністю.

Які твої права?

СТАТТІ 25 і 26

Ти маєш право на належну охорону здоров'я без дискримінації через Твою інвалідність, а також право на участь в усіх аспектах життя, право отримувати необхідну медичну допомогу.

СТАТТЯ 27

Держава визнає право людей з інвалідністю на працю на рівні з іншими.

Ти маєш право на роботу, де Тебе не будуть дискримінувати.

СТАТТЯ 28

У Тебе є право на достатнє харчування, одяг та домівку без дискримінації на підставі інвалідності.

Які твої права?

СТАТТЯ 29

Держава гарантує Тобі право на участь в політичному і суспільному житті на рівні з іншими, а також право і можливість голосувати і бути обраним.

СТАТТЯ 30

У Тебе є право на рівні з іншими на участь у мистецьких, спортивних, ігрових та розважальних заходах. Держава повинна вжити всіх заходів для забезпечення доступності в театрах, музеях, на ігрових майданчиках, у бібліотеках. Люди з інвалідністю мають право на визнання і підтримку їхньої особливої культури і мовної самобутності, включаючи жестову мову та культуру глухих.

СТАТТЯ 31

Ти маєш право на приватність, конфіденційність та етичне ставлення під час збирання належної інформації, включаючи статистичні та дослідницькі дані, подання інформації про інвалідність.

Які твої права?

СТАТТЯ 32

Ти маєш право розраховувати на міжнародну співпрацю у здобутті права доступу до інформації та її розподілу, до програм та передових напрацювань.

СТАТТЯ 33

Твій уряд повинен взяти до уваги цю Конвенцію, слідкувати за її дотриманням та переконатися, що зроблені відповідні кроки для здійснення обіцянки поважати права всіх людей з інвалідністю. Ти маєш право брати участь у цих кроках.

СТАТТЯ 34

Спеціальний Комітет ООН з прав інвалідів регулярно збиратиметься для того, щоб слідкувати за дотриманням Конвенції, давати відповідь на запитання, що виникли, а також спрямовувати країни на захист прав інвалідів.

СТАТТІ 35, 36, 37, 38 і 39

Кожна країна, яка є учасницею Конвенції, повинна підготувати звіт для спеціального Комітету ООН з інформацією про здійснені кроки щодо захисту прав людей з інвалідністю.

Спеціальний Комітет ООН з прав інвалідів створений для співробітництва з численними експертами, групами, громадськими організаціями, людьми з інвалідністю з метою забезпечення гарантії того, що Твій голос буде почуто.

СТАТТЯ 40

При необхідності будуть проводитись регулярні зустрічі, аби надати країнам змогу поділитися своїм досвідом та ідеями, а також для того, щоб країни змогли допомогти одна одній захищати права людей з інвалідністю та виконувати зобов'язання Конвенції.

Які твої права?

СТАТТЯ 41

Генеральний Секретар Організації Об'єднаних Націй зберігатиме в надійному та безпечному місці зобов'язання країн після підписання ними Конвенції.

СТАТТЯ 42

Починаючи з 30 березня 2007 року всі країни-члени Організації Об'єднаних Націй отримають змогу схвалити принципи захисту прав інвалідів, підписавши Конвенцію.

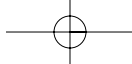
СТАТТІ 43, 44, 45, 46, 47 і 48

Твій уряд приймає зобов'язання дотримуватись принципів Конвенції після того, як зробить її національним законом. Тоді твоя країна стає «Країною-учасницею» Конвенції.

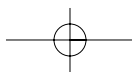
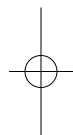
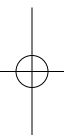
СТАТТІ 49 і 50

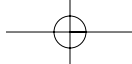
Всі люди матимуть змогу ознайомитися з Конвенцією, оскільки її буде перекладено на різні мови і вона стане доступною в різних форматах.

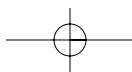
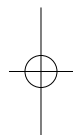
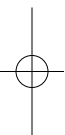

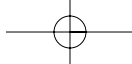
ДЛЯ НОТАТОК

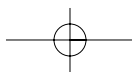
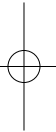
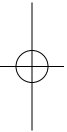

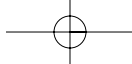
ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

